

RAPORT O STANIE GMINY GOMUNICE ZA 2023 ROK

Gomunice, kwiecień 2024 r.

Strona **1** z **36**

1.	PODSTAWY PRAWNE.....	4
2.	ZARZĄDZANIE GMINĄ	5
2.1	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	5
2.2	WŁADZE GMINY	6
2.2.1	WÓJT GMINY	6
2.2.2	RADA GMINY	7
3.	INFORMACJE OGÓLNE.....	8
3.1	DEMOGRAFIA	8
3.2	BEZROBOCIE	12
3.3	PODMIOTY GOSPODARCZE	13
3.4	GOSPODARKA BUDŻETOWA I FINANSE GMINY	13
3.4.1	DOCHODY BUDŻETU GMINY GOMUNICE	15
3.4.2	WYDATKI GMINY GOMUNICE	19
3.4.3	INFORMACJE O BUDŻECIE	22
3.5	STAN MIENIA KOMUNALNEGO GMINY GOMUNICE	22
3.6	ŁAD PRZESTRZENNY	224
3.7	INFRASTRUKTURA	25
3.8	POLITYKA SPOŁECZNA.....	28
3.8.1	EDUKACJA	28
3.8.2	KULTURA	29
3.8.3	SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA	31
3.8.4	POMOC SPOŁECZNA	31
3.9	WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	33
4.	PODSUMOWANIE	34
5.	SPIS TABEL I WYKRESÓW	36

1. PODSTAWY PRAWNE

Art. 28aa Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609) nakłada na organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego obowiązek przedstawienia corocznie organowi uchwałodawczemu w terminie do 31 maja Raportu o stanie gminy.

W celu realizacji tego obowiązku Wójt Gminy Gomunice w ww. terminie przedstawia Radzie Raport o stanie Gminy Gomunice za rok 2023.

Raport o stanie gminy, zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie gminnym, obejmuje podsumowanie działalności Wójta w roku 2023, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, jak również realizację uchwał Rady Gminy Gomunice.

Rada gminy rozpatruje Raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym Raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę. W debacie tej radni zabierają głos bez ograniczeń czasowych. Również mieszkańcy gminy mogą zabierać głos w debacie, po złożeniu pisemnego zgłoszenia do Przewodniczącego Rady, popartego podpisami co najmniej 20 osób. Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba że Rada postanowi o zwiększeniu tej liczby.

Po zakończeniu debaty nad Raportem o stanie gminy rada gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania.

2. ZARZĄDZANIE GMINĄ

2.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

Gmina Gomunice jest jedną ze 177 gmin województwa łódzkiego i jedną z 14 gmin powiatu radomszczańskiego. Położona jest w południowej części województwa łódzkiego, w odległości 10 km od Radomska. Graniczy z następującymi gminami: Radomsko - od południa, Dobryszycy - na zachodzie, Kamieńsk na północy, Gorzkowice - na północnym wschodzie oraz Kodrąb - na południowym wschodzie. Przeważającą część terenu gminy zajmują użytki rolne ok. 59% i lasy ok. 35%.

Gmina Gomunice ma dobrze zorganizowany układ komunikacyjny oparty na przebiegających z północy na południe, drogach krajowych nr 1 oraz nr 91. Sieć tą uzupełniają ważne drogi powiatowe: Kletnia – Kodrąb, Słostowice – Dobryszycy, Pytowice – Gomunice – Kletnia – Gorzędów.

Gminę Gomunice tworzy 11 sołectw:

- 1) Chruścin;
- 2) Chrzanowice;
- 3) Gertrudów;
- 4) Gomunice;
- 5) Karkoszki;
- 6) Kletnia;
- 7) Kocierzowy;
- 8) Piaszczyce;
- 9) Słostowice;
- 10) Wąglin;
- 11) Wojciechów.

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

2.2 WŁADZE GMINY

2.2.1 WÓJT GMINY

Wójt jest organem wykonawczym. Jego kadencja trwa 5 lat. Wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa – m.in. przygotowuje projekty uchwał i określa sposób ich wykonywania. W jego wyłącznych kompetencjach leży gospodarowanie mieniem komunalnym i wykonywanie budżetu oraz zatrudnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Od roku 2014 funkcję wójta w Gminie Gomunice sprawuje Paweł Olejniczak.

2.2.2 RADA GMINY

Rada gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym gminy. Jest wybierana w wyborach powszechnych na pięcioletnią kadencję. Kompetencje należące do wyłącznej właściwości rady gminy: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat lokalnych.

Rada obraduje na sesjach zwoływanych przez Przewodniczącego Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do wiadomości mieszkańców. Transmisja z obrad jest dostępna w sieci.

Radę Gminy Gomunice tworzy 15 osób. Poniżej skład osobowy Rady w kadencji 2018-2023 wraz z przypisanymi funkcjami:

- Wiesław Wolnicki – Przewodniczący Rady;
- Marek Tazbir – Wiceprzewodniczący Rady;

Komisja Rewizyjna:

- Paweł Gurazda – Przewodniczący;
- Dariusz Dyja – Zastępca Przewodniczącego;
- Robert Gonera – Członek;
- Michał Kowalski – Członek;
- Wacław Urbański – Członek;

Komisja Budżetu, Inwestycji, Edukacji i Ochrony Zdrowia:

- Edyta Szadkowska-Sikorska – Przewodniczący;
- Bożena Daros – Zastępca przewodniczącego;
- Jan Kowalski – Członek;
- Marek Tazbir – Członek;
- Wiesław Wolnicki – Członek;

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji:

- Sylwia Janowska-Kopcik – Przewodniczący;
- Agata Tazbir – Zastępca Przewodniczącego;
- Anna Grzejszczak – Członek;
- Dorota Szafrńska – Członek;
- Ewa Sobieraj – Członek.

W roku 2023 Rada Gminy Gomunice obradowała na 15 posiedzeniach. Podjęła 81 uchwał. W sesjach uczestniczyli Wójt Gminy, Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy oraz inne zaproszone osoby, stosownie do omawianych na posiedzeniach tematów. Wszystkie uchwały, w zależności od treści, zostały przekazane do Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Wojewody łódzkiego, Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz przekazane do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa łódzkiego.

3. INFORMACJE OGÓLNE

3.1 DEMOGRAFIA

Na terenie gminy w grudniu 2023 roku zamieszkiwało 5.696 osób, w tym 2.715 mężczyzn oraz 2.981 kobiet (stan na dzień 31.12.2023 r.).

Tabela 1 Liczba mieszkańców gminy Gomunice w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Ogółem	5.762	5.747	5.696
Mężczyźni	2.777	2.745	2.715
Kobiety	2.985	3.002	2.981
Mężczyźni [%]	48,20	47,76	47,67
Kobiety [%]	51,80	52,24	52,33

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

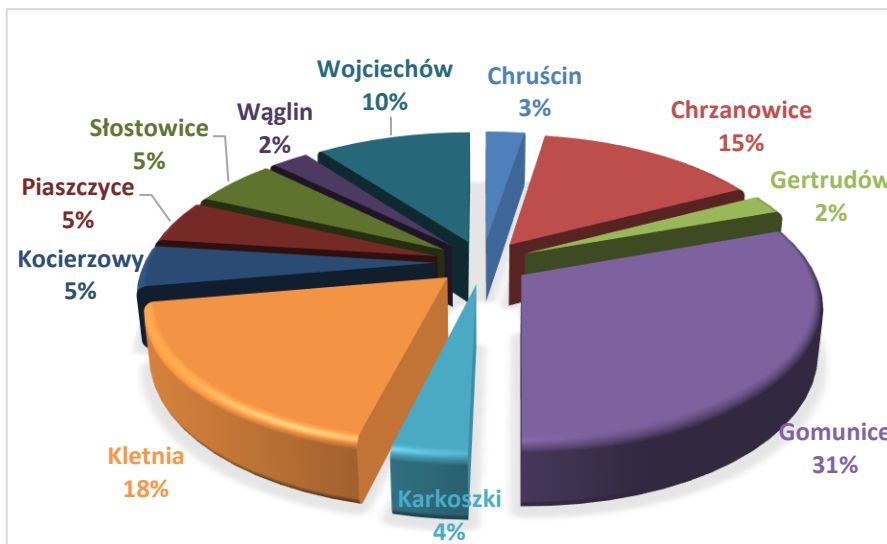
Tabela 2 Liczba mieszkańców gminy Gomunice w latach 2021-2023 z podziałem na sołectwa

Sołectwo	2021	2022	2023
Chruścin	142	144	146
Chrzanowice	846	847	839
Gertrudów	123	125	127
Gomunice	1788	1772	1754
Karkoszki	201	202	200
Kletnia	1083	1060	1048
Kocierzowy	286	285	273
Piaszczyce	283	282	280
Słostowice	311	311	312
Wąglin	139	138	139
Wojciechów	560	581	578

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

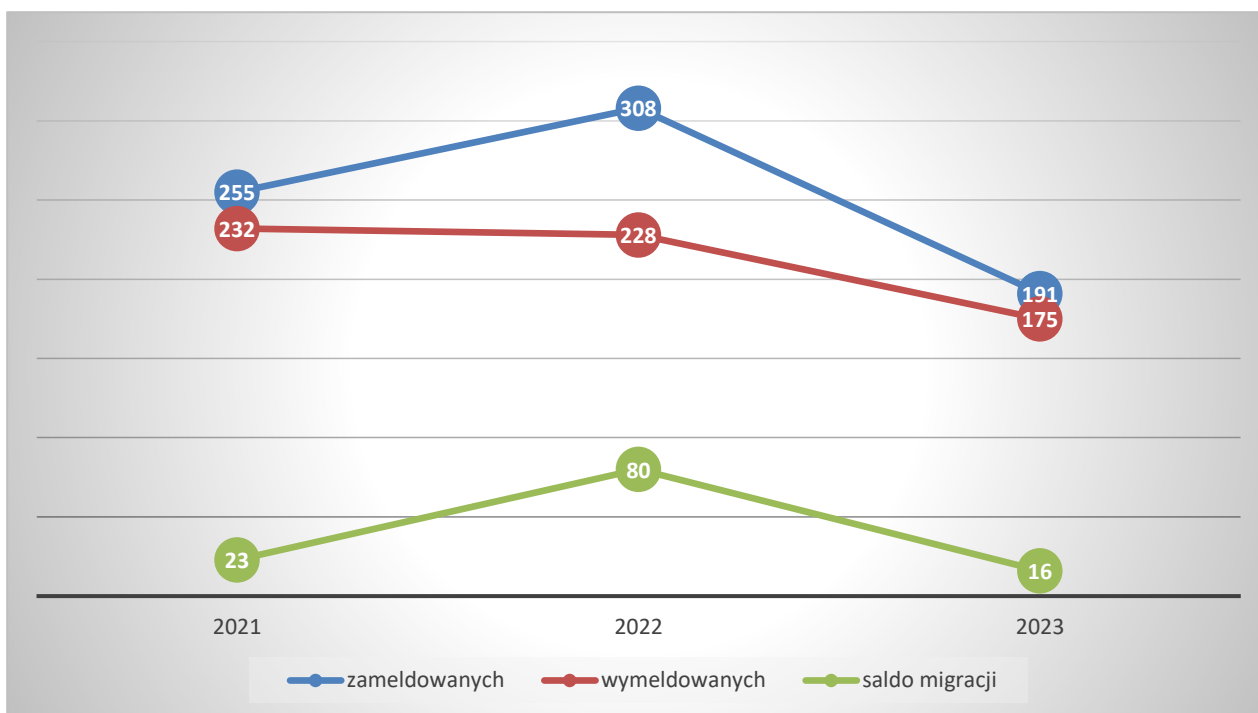
Wykres nr 1 Liczba mieszkańców sołectw Gminy Gomunice wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

Analizując dane przedstawione na powyższym wykresie należy stwierdzić, iż największym sołectwem są Gomunice, którego mieszkańcy stanowią 31% ogółu mieszkańców Gminy. Najmniejszymi sołectwami pod względem liczby mieszkańców na dzień 31.12.2023 r. są Gertrudów i Wąglin – mieszkańcy stanowią po 2% ogółu zamieszkującego teren gminy Gomunice.

Wykres 2 Migracje mieszkańców gminy Gomunice w latach 2021-2023

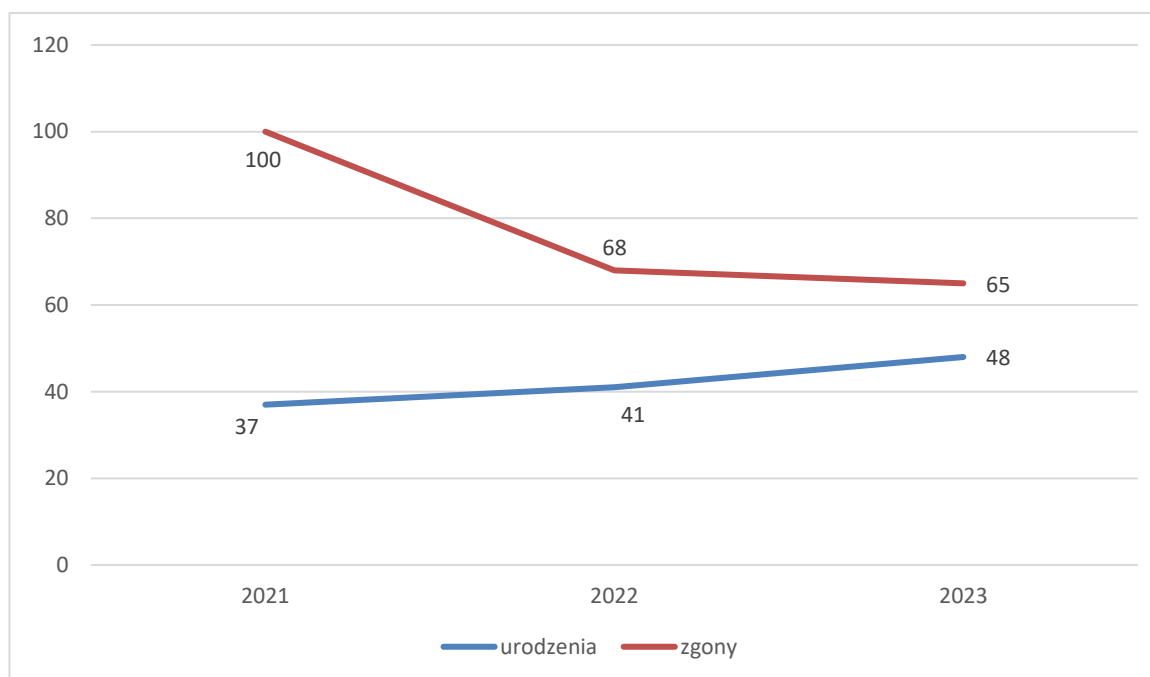

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

Na wykresie 2 doskonale widać, że w ostatnich latach w gminie utrzymuje się dodatnie saldo migracji.

Prezentowane dane niestety nie oddają całego rozmiaru zjawiska, ponieważ dotyczą wyłącznie osób, które zgłosiły się do urzędu i dopełniły formalności związanych z procedurą. Stąd to zjawisko jest w pełni trudne do oszacowania.

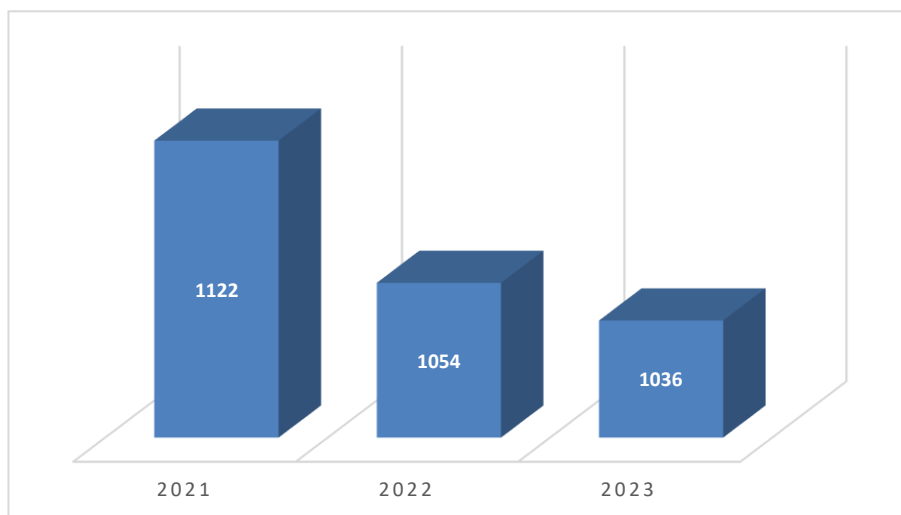
Wykres 3 Urodzenia i zgony w gminie w latach 2021-2023

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

Struktura ludności według wieku jest nierównomierna. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym maleje. Natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wzrasta. Te informacje wzmocniają pokazują niekorzystne prognozy demograficzne. Jest to sytuacja zbieżna z sytuacją całego kraju.

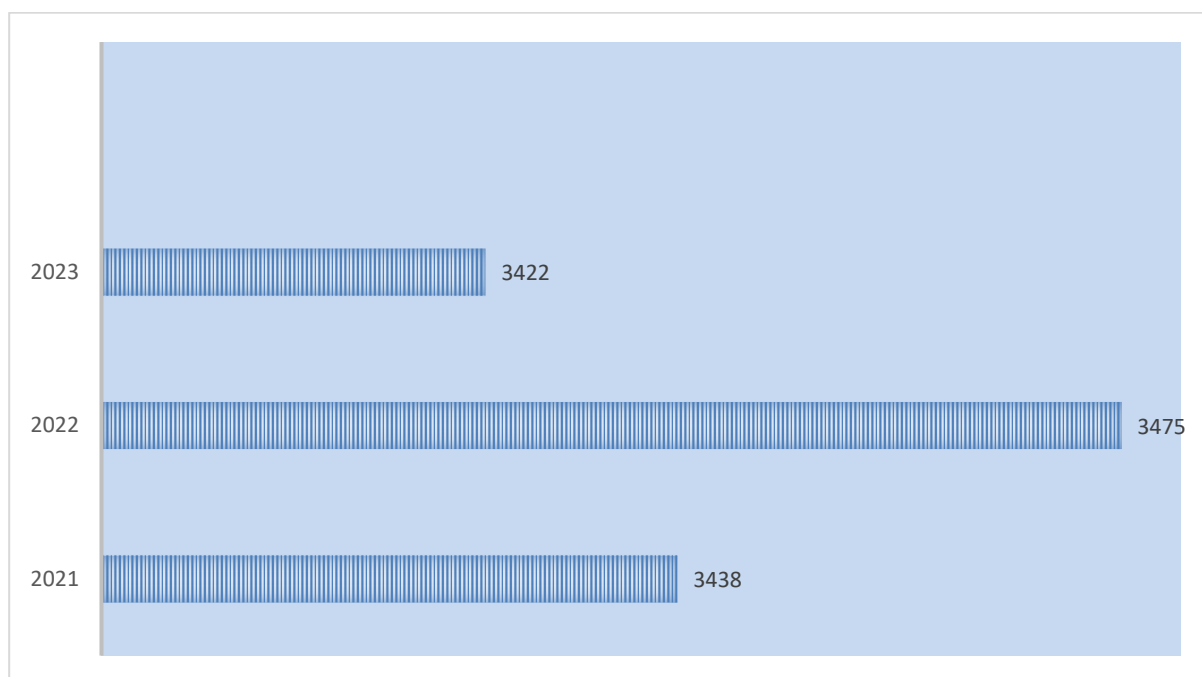
Wykres 4 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie Gomunice w latach 2021-2023

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

Liczba ludności w gminie w wieku przedprodukcyjnym, między rokiem 2021 a 2023, spadła o 86 osoby.

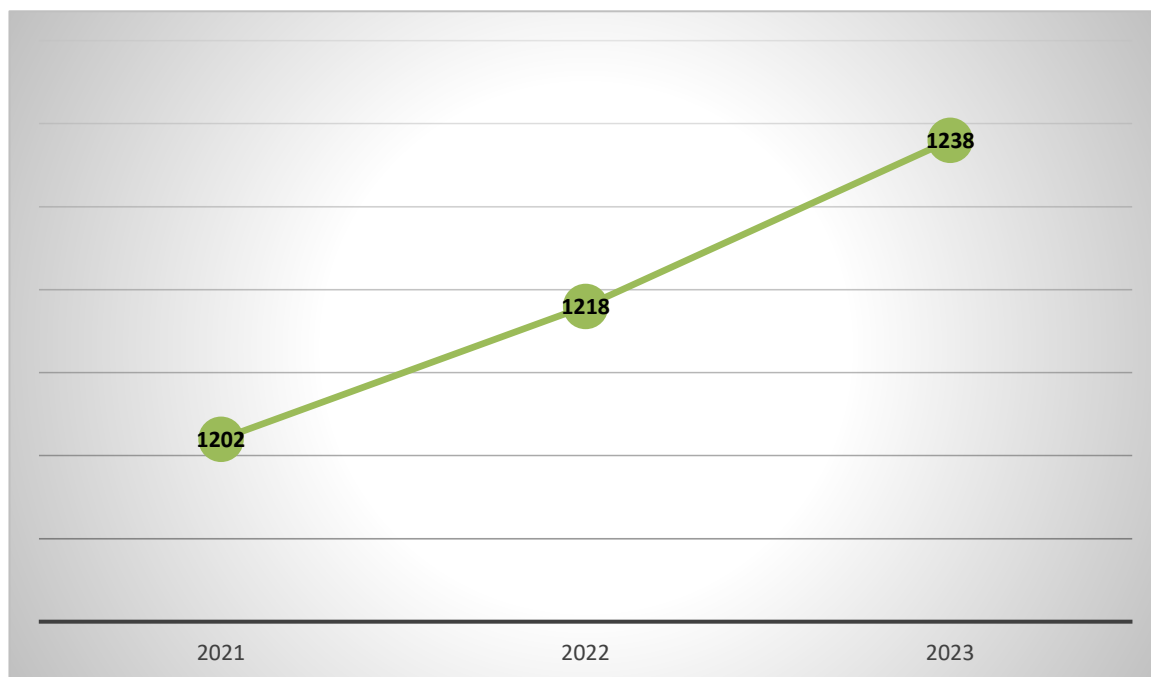
Wykres 5 Liczba osób w wieku produkcyjnym w gminie Gomunice w latach 2021-2023

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

Liczba ludności w gminie w wieku produkcyjnym, między rokiem 2021 a 2023 zmalała o 16 osób.

Wykres 6 Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Gomunice w latach 2021-2023

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

Powyższy wykres ilustruje wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do roku 2021 o 36 osób.

3.2 BEZROBOCIE

Dane przedstawione przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomsku wskazują, iż stopa bezrobocia w powiecie radomszczańskim na koniec 2023 roku wyniosła 4,9% i jest niższa niż przed rokiem o 0,1 punktu procentowego.

Sytuację osób bezrobotnych w gminie Gomunice przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 3 Informacja o bezrobociu w Gminie Gomunice w latach 2020-2023

Rok	Bezrobotni			Bezrobotni w wieku		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	18-44 lat	do 30 lat	powyżej 50 lat
2020	134	93	41	84	---	---
2021	90	54	36	56	---	---
2022	98	68	30	65	---	---
2023	102	69	33	---	30	28

Źródło: <https://radomsko.praca.gov.pl/>

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. stopa bezrobocia dla powiatu wynosiła 4,9%, dla województwa – 5,4%, a dla całego kraju – 5,1%. Liczba bezrobotnych w powiecie radomszczańskim, wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiła 2028 osób, a bezrobotni

mieszkańcy gminy Gomunice w liczbie 102 osoby stanowili 5,02% ogółu bezrobotnych w powiecie.

Przedstawione powyżej liczby trzeba uznać za zaniżone, gdyż odnoszą się wyłącznie do osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomsku, a nie ujmują bezrobocia ukrytego w rolnictwie, a także osób wcześniej niepracujących i nie zarejestrowanych w Urzędzie Pracy.

3.3 PODMIOTY GOSPODARCZE

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają miejsce prowadzenia działalności na terenie gminy Gomunice obejmowała 262 pozycje.

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie Gminy to przede wszystkim mikroprzedsiębiorstwa. Do wiodących branż w Gminie zaliczyć należy: usługi ogólnobudowlane, usługi różne, handel i naprawy pojazdów samochodowych.

3.4 GOSPODARKA BUDŻETOWA I FINANSE GMINY

Dochody Gminy można podzielić na dwie kategorie:

- wewnętrzne, na które jednostka ma wpływ,
- zewnętrzne, na które jednostka nie ma wpływu.

Do wewnętrznych należy przede wszystkim baza podatkowa JST. Ta baza to w praktyce liczba firm zarejestrowanych w Gminie i liczba mieszkańców tutaj ZAMELDOWANYCH.

Czynniki zewnętrzne to przede wszystkim regulacje prawne, w tym ustawy:

- ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- ustawa o finansach publicznych.

Obecnie możemy mówić o ukształtowaniu się systemu podatków i opłat lokalnych, w skład którego wchodzi:

- 1) podatki bezpośrednie: od nieruchomości, od środków transportowych, od spadków i darowizn, rolny, leśny,
- 2) pośrednie: podatek od czynności cywilnoprawnych, karta podatkowa, opłaty lokalne o charakterze podatkowym: skarbowe, targowe, miejscowe, administracyjne oraz pozostałe opłaty lokalne, wymierzane na podstawie odrębnych ustaw.

Do najważniejszych podatków i opłat lokalnych, z punktu widzenia finansów Gminy należą dochody z podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego oraz podatku od środków transportowych.

Z podatków i opłat lokalnych największe znaczenie dla budżetu gmin ma podatek od nieruchomości.

Należy pamiętać, że istotnym czynnikiem o charakterze zewnętrznym o ogromnym wpływie na finanse Gminy jest ogólna sytuacja gospodarcza kraju.

3.4.1 DOCHODY BUDŻETU GMINY GOMUNICE

Tabela 4 Wykonanie dochodów Gminy Gomunice w latach 2019-2023

Lp.	Paragraf	Opis	średnia wartość dochodów	% pozycji dochodów	2019	2020	2021	2022	2023
1	292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	8 774 034	23,25%	8 380 854	8 086 785	8 692 642	8 788 173	9 921 715
2	010	Podatek dochodowy od osób fizycznych	6 008 201	15,92%	5 374 740	5 234 164	6 602 910	8 135 772	4 693 417
3	206	Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	3 667 632	9,72%	4 382 833	5 839 152	5 760 141	2 340 516	15 516
4	620	Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	3 279 424	8,69%	0	2 275 095	5 774 662	2 957 955	5 389 411
5	201	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami	2 235 144	5,92%	2 306 005	2 326 523	2 015 614	2 401 771	2 125 806
6	031	Podatek od nieruchomości	1 762 050	4,67%	1 486 885	1 740 297	1 727 764	1 851 616	2 003 690
7	049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	1 565 328	4,15%	902 286	1 296 061	1 810 611	1 895 889	1 921 794
8	083	Wpływy z usług	1 511 919	4,01%	1 381 825	1 427 311	1 453 073	1 539 317	1 758 071
9	637	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	1 140 379	3,02%	0	0	0	0	5 701 897
10	218	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	816 284	2,16%	0	0	0	4 008 600	72 820
11	635	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	791 901	2,10%	679 791	487 248	157 417	975 668	1 659 382

Lp.	Paragraf	Opis	średnia wartość dochodów	% pozycji dochodów	2019	2020	2021	2022	2023
12	275	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	737 592	1,95%	48 965	106 934	1 076 027	132 295	2 323 739
13	633	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	679 690	1,80%	0	0	0	46 216	3 352 234
14	203	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)	569 107	1,51%	607 136	528 258	494 066	609 520	606 556
15	628	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	530 001	1,40%	0	0	2 109 674	294 061	246 271
16	629	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	435 389	1,15%	30 411	1 027 929	0	0	1 118 607
17	626	Dotacja otrzymana z państwowego funduszu celowego na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych	299 402	0,79%	0	0	0	485 200	1 011 808
18	625	Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	267 859	0,71%	1 245 305	0	0	93 989	0
19	610	Dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych	240 000	0,64%	0	0	1 200 000	0	0
20	050	Podatek od czynności cywilnoprawnych	232 874	0,62%	159 725	237 981	257 492	257 110	252 060
21	084	Wpływy ze sprzedaży wyrobów	231 301	0,61%				411 950	744 557
22	200	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	187 581	0,50%	776 582	131 773	29 550	0	0
23	034	Podatek od środków transportowych	173 227	0,46%	131 435	161 176	162 236	186 601	224 688

Lp.	Paragraf	Opis	średnia wartość dochodów	% pozycji dochodów	2019	2020	2021	2022	2023
24	094	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	162 569	0,43%				116 156	696 688
25	032	Podatek rolny	136 920	0,36%	125 425	126 953	131 733	139 189	161 302
26	069	Wpływy z różnych opłat	109 462	0,29%	79 386	68 071	100 825	137 511	161 519
27	097	Wpływy z różnych dochodów	109 182	0,29%	31 033	10 167	8 339	145 706	350 667
28	067	Wpływy z opłat za korzystanie z żywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	105 594	0,28%	101 041	63 026	90 653	120 600	152 650
29	033	Podatek leśny	79 679	0,21%	70 414	68 071	71 064	75 023	113 824
30	020	Podatek dochodowy od osób prawnych	78 510	0,21%	69 169	58 036	86 848	75 351	103 145
31	048	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	71 334	0,19%	61 575	52 370	75 399	78 803	88 524
32	232	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	66 546	0,18%	51 819	60 001	65 455	73 637	81 819
33	210	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	43 657	0,12%				185 413	32 874
34	205	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	16 832	0,04%	2 710	0	0	81 451	0

Źródło: Opracowano na podstawie sprawozdań Rb składanych w Ministerstwie Finansów

Dla ułatwienia analizy poszczególnych składników dokonano analizy średniego udziału poszczególnych składników w dochodach budżetu Gminy. W tym celu policzono dla poszczególnych działów średnie za lata 2019-2023 i uporządkowano je w sposób malejący od największej. Jak łatwo zauważyć pierwszych dziesięć źródeł dochodów zawiera w sobie ponad 80% dochodów. Są to:

292 – subwencje ogólne z budżetu państwa (głównie oświatowa i wyrównawcza),

001 – udział w podatku dochodowy od osób fizycznych,

206 – dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci,

620 – Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego

201 – dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie,

031 – podatek od nieruchomości,

049 – Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw,

083 – Wpływy z usług,

637 – Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych

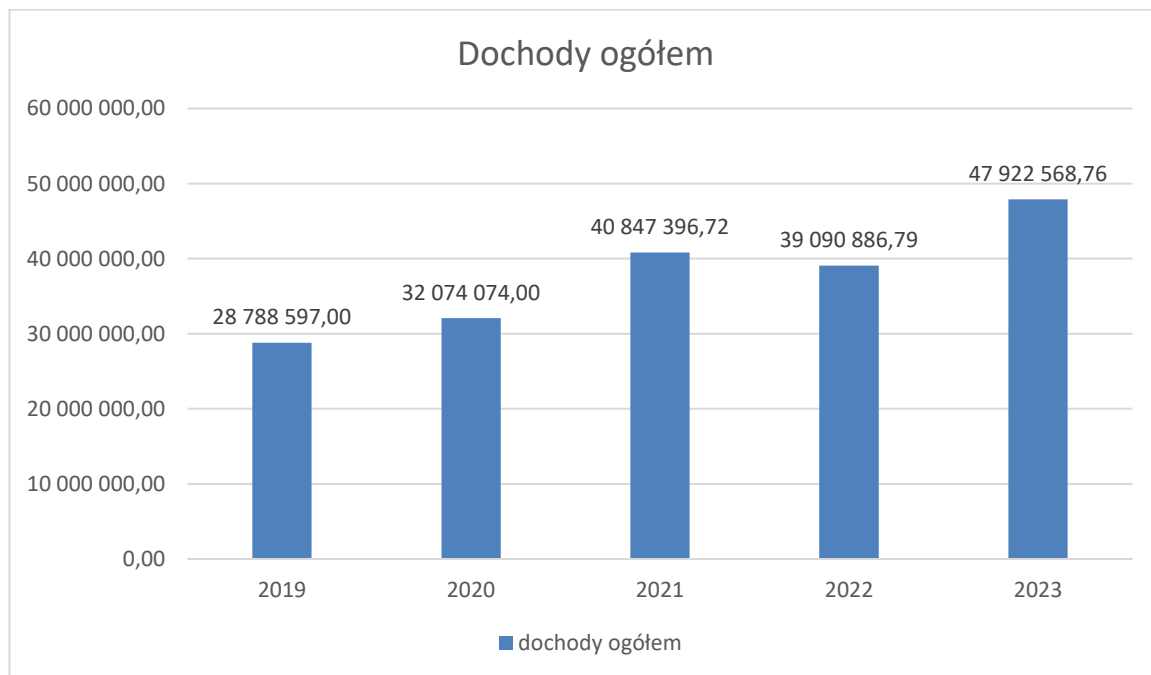
218 – Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19

Jest to sytuacja zbieżna z tzw. regułą Pareto (od nazwiska włoskiego ekonomisty), mówiącą w sposób uogólniony o tym, że niewielka część składników decyduje o skutkach badanego zjawiska. Warto tutaj zauważyć, że wśród wymienionych tylko trzy zależą (w pewnym stopniu) od władarzy Gminy. Są to: podatek od nieruchomości stanowiący 4,67% dochodów budżetu, wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw stanowiący 4,15% oraz wpływy z usług które stanowią 4,01%. Natomiast siedem największych składników należą do przekazanych przez budżet Państwa. Są

to dotacje, udziały w PIT i subwencje. W całej rozciągłości potwierdza to dużą zależność finansów samorządowych od polityki prowadzonej centralnie.

Analiza pięciu wspomnianych lat budżetu napawa optymizmem, bowiem całkowity dochód budżetu rósł, za wyjątkiem roku 2022, gdzie odnotowano nieznaczny spadek. Prezentuje tę sytuację wykres 7.

Wykres 7 Dochody Gminy Gomunice w latach 2019-2023

Źródło: Opracowano na podstawie sprawozdań Rb składanych w Ministerstwie Finansów

Podsumowując można stwierdzić „odporność” budżetu na dość istotne zmiany w subwencjach i dotacjach na inwestycje. Świadczy to o dobrym i dalekosiężnym zarządzaniu dochodową częścią budżetu.

3.4.2 WYDATKI GMINY GOMUNICE

Analizę wydatków przeprowadzono w podobny sposób jak dochodów. W tabeli 5 zaprezentowano wydatki w latach 2019-2023. Pominięto pozycje zerowe.

Tabela 5 Wydatki Gminy Gomunice w latach 2019-2023

Lp.	Dział	Opis	średnia wartość wydatków	% pozycji wydatków	2019	2020	2021	2022	2023
1	801	Oświata i wychowanie	12 172 760	31,39%	8 852 360	10 744 520	15 489 794	12 709 391	13 067 734
2	855	Rodzina	5 969 412	15,39%	6 803 826	8 242 949	7 981 457	4 501 448	2 317 378
3	900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 741 742	12,23%	3 069 705	3 969 584	3 597 282	3 084 920	9 987 218
4	750	Administracja publiczna	3 970 578	10,24%	3 833 763	3 031 536	3 573 110	4 909 906	4 504 576
5	600	Transport i łączność	3 658 422	9,43%	2 605 840	1 646 932	1 921 905	3 018 168	9 099 267
6	010	Rolnictwo i łowiectwo	2 845 558	7,34%	623 157	1 803 132	2 725 379	3 621 066	5 455 055
7	400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 397 717	3,60%	653 643	760 151	993 251	1 024 516	3 557 022
8	852	Pomoc społeczna	1 297 263	3,34%	1 140 269	1 088 888	1 119 583	1 769 659	1 367 917
9	853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	817 795	2,11%	0	0	0	4 021 146	67 830
10	926	Kultura fizyczna i sport	505 229	1,30%	485 623	429 099	510 328	496 127	604 968
11	921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	422 329	1,09%	327 653	317 548	410 387	445 641	610 417
12	754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	318 397	0,82%	197 974	224 279	161 434	868 469	139 827
13	757	Obsługa długu publicznego	211 243	0,54%	124 871	83 897	60 911	366 264	420 270
14	854	Edukacyjna opieka wychowawcza	140 670	0,36%	234 062	230 982	223 339	6 766	8 200
15	700	Gospodarka mieszkaniowa	121 994	0,31%	66 272	43 580	82 065	348 492	69 563
16	851	Ochrona zdrowia	67 318	0,17%	57 226	45 525	91 513	92 788	49 537
17	720	Informatyka	40 198	0,10%	0	0	0	27 129	173 862
18	751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	38 548	0,10%	57 339	56 119	1 242	1 260	76 779
19	710	Działalność usługowa	24 920	0,06%	19 557	18 450	29 151	23 370	34 071
20	758	Różne rozliczenia	22 826	0,06%	0	18 328	20 600	37 736	37 464

Źródło: Opracowano na podstawie sprawozdań Rb składanych w Ministerstwie Finansów

Dla wydatków sześciu największych działów wydatków również przekracza 80%. Są to:

801 – Oświata i Wychowanie (szkolnictwo),

855 – Rodzina (świadczenia rodzinne i 500+)

900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska,

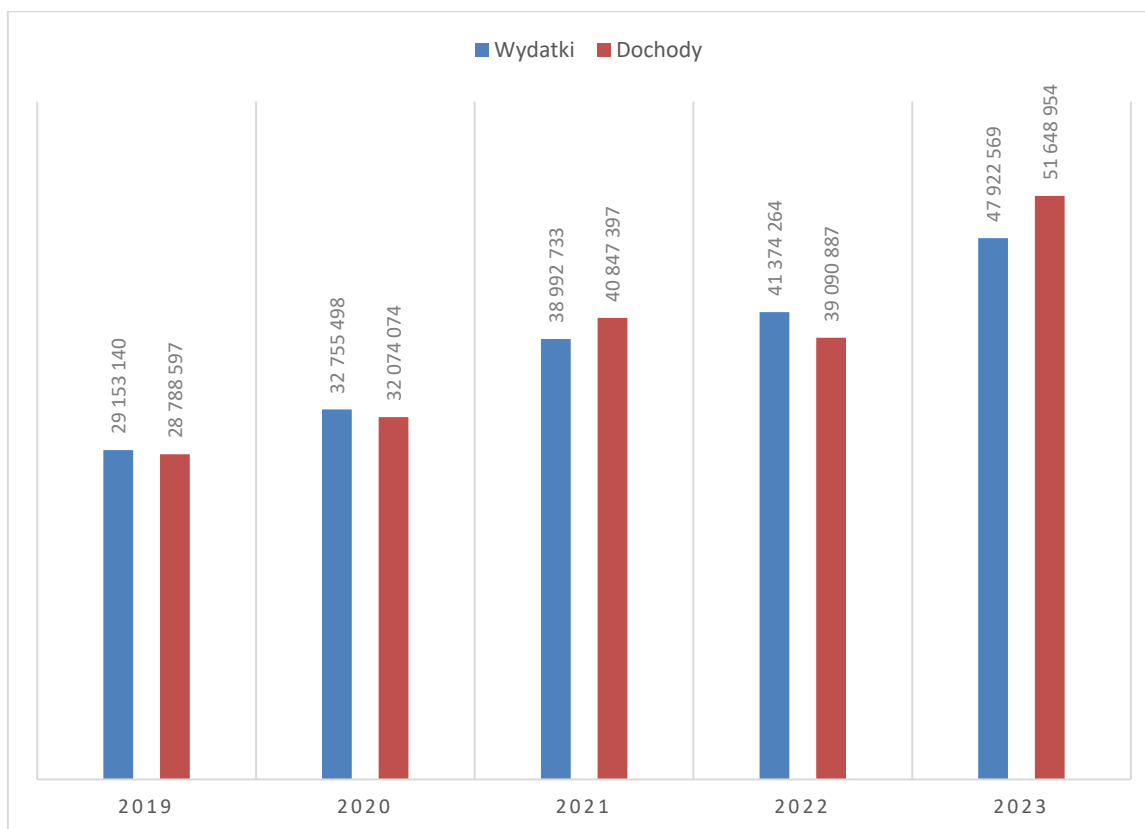
750 – Administracja publiczna,

900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska,

010 – Rolnictwo i łowiectwo,

Analizę wydatków przeprowadzono w ten sposób, że zestawiono je obok dochodów.

Wykres 8 Porównanie wydatków do dochodów w latach 2019-2023

Źródło: Opracowano na podstawie raportów Rb składanych w Ministerstwie Finansów

Jak widać w latach 2019, 2020, 2022 i 2023 deficyt budżetowy pojawia się w prezentowanych danych, ale jest niewielki i spowodowany jest realizacją dużej ilości inwestycji prowadzonych przez Gminę.

3.4.3 INFORMACJE O BUDŻECIE

Poniżej zestawiono niektóre elementy budżetu:

- Dotacja dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Gomunicach – 187.000,00 zł;
- Szkolenia dla dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo (dla klubów i stowarzyszeń sportowych) – 11.000,00 zł;
- Działania na rzecz osób w wieku emerytalnym – 2.000,00 zł;
- Działania na rzecz bezdomnych i zagrożonych bezdomnością – 23.000,00 zł;
- Fundusz Sołecki – 360.139,67 zł.

Ponadto Gmina pozyskała środki zewnętrzne:

- Pomoc finansowa z Województwa Łódzkiego w wysokości 35.997,19 zł,
- Środki z Rządowego Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości 1.659.382,00 zł;
- Dotację z WFOŚiGW w Łodzi w wysokości 246.271,00 zł;
- Dotację z Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w wysokości 3.352.234,05 zł;
- Dotację z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi w wysokości 230.000,00 zł;
- Środki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w wysokości 1.000.000,00 zł na budowę sali gimnastycznej przy ZSP w Chrzanowicach;
- Środki z Polskiego Ładu w wysokości 5.701.896,98 zł
- Środki z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 5.389.411,32 zł
- Dotację z Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych w wysokości 11.808,00 zł.

Podsumowując, Gmina dobrze zarządza finansami i pozyskuje znaczne środki zewnętrzne.

3.5 STAN MIENIA KOMUNALNEGO GMINY GOMUNICE

I. **STAN MAJĄTKU GMINY NA 31.12.2023 r. WRAZ ZE ZMIANAMI OD 01.01.2023 r.**

Gmina Gomunice jest właścicielem majątku w kwocie 81.137.303,12 zł brutto, na którego wartość składają się rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 6 Stan majątku na 31.12.2023 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Stan środków trwałych na dzień 01.01.2023	Zmiana	Stan środków trwałych na 31.12.2023
I	Rzeczowe aktywa trwałe	64 202 328,61	+ 16 832 375,46	81 034 704,07
1.	Grunty (grupa 0)	2 335 861,27	+ 86 948,04	2 422 809,31

2.	Budynki i lokale (grupa I)	25 497 410,23	+ 6 082 494,47	31 579 904,70
3.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupa II)	31 962 914,22	+ 5 206 179,86	37 169 094,08
4.	Kotły i maszyny energetyczne (grupa III)	188 165,64	- 69 296,34	118 869,30
5.	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania (grupa IV)	333 553,04	+ 81 488,98	415 042,02
6.	Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty (grupa V)	178 171,13	+ 14 894,00	193 065,13
7.	Urządzenia techniczne (grupa VI)	2 250 605,40	+ 5 577 827,64	7 828 433,04
8.	Środki transportu (grupa VII)	1 139 268,77	- 122 190,00	1 017 078,77
9.	Wyposażenie (grupa VIII)	316 378,91	- 25 971,19	290 407,72
II	Wartości niematerialne i prawne	79 745,55	+ 22 853,50	102 599,05
RAZEM I i II		64 282 074,16	+ 16 855 228,96	81 137 303,12

Źródło: Urząd Gminy Gomunice

W tabeli zostały przedstawione zmiany w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r., które spowodowane są nowo przyjętymi środkami trwałymi, sprzedażą oraz likwidacją środków trwałych.

II. W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

W wyniku prac geodezyjnych (podział nieruchomości, ustalenie granic nieruchomości) oraz przyjęcia 2 działek ewidencyjnych, gminny zasób nieruchomości zwiększył swój areal o 0,3216 ha

Na dzień 31.12.2023 r. w stan gruntów mienia gminnego przedstawia się następująco:

Powierzchnia gruntów stanowiąca mienie ogółem to 174,0925 ha, w tym:

- 111,2832 ha – grunty pod drogami kategorii gminnej i wewnętrzne (dojazdowe do pól),
- 0,9122 ha – grunty oddane w użytkowanie wieczyste,
- 2,5692 ha – grunty w trwałym zarządzie,
- 5,3104 ha – grunty zabudowane,
- 53,1979 ha – grunty pozostałe (m.in.: grunty rolne i leśne),
- 0,8196 ha – grunty będące w użytkowaniu wieczystym Gminy Gomunice, a stanowiące własność Skarbu Państwa.

III. Grunty oddane w użytkowanie wieczyste, najem i dzierżawę:

- użytkowanie wieczyste ogółem 0,9113 ha,
- dzierżawa ogółem 1,2915 ha

IV. Grunty oddane w trwałą zarząd jednostkom organizacyjnym Gminy (placówkom oświatowym) ogółem - 2,5692 ha, w tym:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chrzanowicach 0,6538 ha,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Gomunicach 1,7064 ha,
- Publiczne Przedszkole w Gomunicach 0,2090 ha

Mienie komunalne stanowi bazę przy pomocy, której Gmina może realizować swoje zadania.

V. Na 31.12.2023 r. Gmina Gomunice posiada inwestycje rozpoczęte, na które składają się projekty pod inwestycje przyszłościowe oraz inwestycje rozpoczęte ujęte w załączniku przedsięwzięć o wartości 9.939.343,12 zł.

3.6 ŁAD PRZESTRZENNY

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego najczęściej określane w skrócie jako **studium uwarunkowań** lub **studium** – to dokument sporządzany dla całego obszaru gminy, określający w sposób ogólny politykę przestrzenną i lokalne zasady **zagospodarowania**.

Gmina Gomunice posiada aktualne studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gomunice wprowadzone Uchwałą Nr XLIII/269/2018 Rady Gminy Gomunice z dnia 18 czerwca 2018 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gomunice .

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (pot. **plan miejscowy, MPZP**) – akt prawa **miejscowego** przyjmowany w formie uchwały rady gminy, określający przeznaczenie, warunki **zagospodarowania** i zabudowy terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego.

Na terenie Gminy Gomunice obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- 1) Uchwała Nr XLIII/270/2018 Rady Gminy Gomunice w z dnia 18 czerwca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego fragment sołectwa Piaszcyce,

- 2) Uchwała Nr XVI/96/2016 Rady Gminy Gomunice w z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gomunice obejmującego fragment obszaru sołectwa Kletnia,
- 3) Uchwała Nr XXXVII/251/2014 Rady Gminy Gomunice w z dnia 15 października 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego fragment obszaru miejscowości Fryszerka, obręb Piaszczyce,
- 4) Uchwała Nr XXVII/149/97 Rady Gminy w Gomunicach w z dnia 27 listopada 1997 r. w sprawie zmiany fragmentów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Gomunice.

W roku 2023 Wójt Gminy Gomunice wydał następujące dokumenty związane z zagospodarowaniem przestrzennym gminy:

- 1) Decyzje o warunkach zabudowy w ilości 46 (23 sprawy dotyczyły budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych, 2 – zabudowy usługowej, 17 – innej zabudowy, 4 odmowy).
- 2) Decyzje o ustaleniu lokalizacji celu publicznego w ilości 11,
- 3) Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach 3 postępowania,
- 4) Zaświadczenia o przeznaczeniu działek w planie zagospodarowania przestrzennego gminy w ilości 105,
- 5) Wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego 1 szt.

3.7 INFRASTRUKTURA

Rozbudowa i dbałość o infrastrukturę jest ciągłym zadaniem samorządu. Zawsze brakuje środków w budżecie, dlatego należy ważyć pomiędzy pilnymi potrzebami a ograniczonymi możliwościami finansowymi. Dlatego Rada Gminy dużą rozważą podejmują decyzje budżetowe przeznaczając środki na konkretne inwestycje. Działania wynikają z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Gomunice na lata 2023-2032 oraz Programu Ochrony Środowiska na lata 2020-2025.

W 2023 roku realizacja zadań inwestycyjnych w poszczególnych działach i rozdziałach przedstawia się następująco:

ROLNICTWO I ŁOWIECTWO

-
- 1) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej ul. Piłsudskiego w Gomunicach
  - 2) Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kletnia

ADMINISTRACJA PUBLICZNA

- 1) Zakup i montaż platformy schodowej do Urzędu Gminy Gomunice

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

DROGI PUBLICZNE GMINNE

- 1) Remont drogi gminnej nr 112105E ul. Fabrycznej w m. Wojciechów w km od 0+000,00 do 0+577,03 w ramach zadania inwestycyjnego pn.: "Przebudowa i remont ul. Fabrycznej w m. Wojciechów"

DROGI WEWNĘTRZNE

- 1) Przebudowa drogi wewnętrznej w m. Pirowy
- 2) Przebudowa drogi gminnej w zakresie budowy chodnika w m. Chruścin – Etap I
- 3) Przebudowa i remont drogi w m. Paciorkowizna
- 4) Opracowanie dokumentacji projektowej na planowaną przebudowę dróg: ul. Wojska Polskiego w m. Gomunice, ul. Kilińskiego w m. Gomunice, drogi w m. Kocierzowy
- 5) Przebudowa drogi w zakresie budowy chodnika ul. Wschodnia w Kletni – Etap III
- 6) Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Poprzecznej w miejscowości Kletnia w zakresie budowy chodnika
- 7) Przebudowa drogi dojazdowej do miejscowości Gertrudów w gminie Gomunice
- 8) Remont chodnika, przy ul. Wojska Polskiego, ul. Dobryszyckiej w Gomunicach

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

- 1) Rozbudowa garażu budynku garażu OSP w Kletni

GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

- 1) Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy oświetlenia ulicznego – ul. Przedborska w Kletni
- 2) Budowa linii kablowej oświetlenia ulicznego w ramach budowy sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym do 1kV w miejscowości Gomunice, ul. Piłsudskiego – Etap II
- 3) Budowa linii kablowej oświetlenia ulicznego w ramach budowy sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym do 1kV w miejscowości Kletnia
- 4) Budowa linii kablowej oświetlenia ulicznego w ramach budowy sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym do 1kV w miejscowości Karkoszki – Etap I
- 5) Dostawa i montaż lampy hybrydowej w m. Piaszczyce
- 6) Dopuszczenie placów zabaw: m. Słostowice, m. Gomunice (przy OSP), m. Chrzanowice
- 7) Zielona energia w Gminie Gomunice – opracowanie dokumentacji

WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ I WODĘ

- 1) Budowa sieci wodociągowych na terenie Gminy Gomunice, w tym:

- a) sieć wodociągowa rozdzielcza w m. Paciorkowizna, ul. Żwirowa
  - b) sieć wodociągowa rozdzielcza w m. Gomunice, ul. Kopernika
  - c) sieć wodociągowa rozdzielcza w m. Fryszerka – Kocierzowy
- 2) Budowa sieci wodociągowych w m. Kletnia, ul Ogrodowa oraz w m. Wójcik

KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

- 1) Budowa altany w m. Piaszczyce

PRZEDSIĘWZIECIA WIELOLETNIE

ROLNICTWO I ŁOWIECTWO

- 1) Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Gomunicach w systemie zaprojektuj i wybuduj

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

- 1) Przebudowa dróg gminnych – ul. Sienkiewicza, ul. Kochanowskiego i ul. Leśnej w Gomunicach wraz z budową kanalizacji deszczowej
- 2) Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Kopernika w Gomunicach – Etap II
- 3) Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Żwirowej w miejscowości Paciorkowizna
- 4) Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Leszka Czarnego w Gomunicach
- 5) Przebudowa drogi w m. Wójcik
- 6) Przebudowa dróg na terenie Gminy Gomunice - ul. Włodzimierza Łuckiego w m. Chrzanowice, ul. Wojska Polskiego i ul. Dobryrzyckiej w m. Gomunice oraz drogi w m. Paciorkowizna
- 7) Przebudowa dróg na terenie Gminy Gomunice, w tym:
  - a) ul. Cicha, Topolowa, Wierzbowa i Modrzewiowa oraz budowa sieci kanalizacji deszczowej ul. Cicha, Topolowa, Wierzbowa, Modrzewiowa, Sosnowa, Brzozowa i Świerkowa,
  - b) ul. Krasieńskiego, ul. Fabryczna

OŚWIATA I WYCHOWANIE

- 1) Budowa sali gimnastycznej przy ZSP w Chrzanowicach
- 2) Dostawa wyposażenia laboratoriów w ramach projektu pn.: „Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Chrzanowicach”
- 3) Remont pokrycia dachu budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Gomunicach wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej

GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

- 1) Budowa parku wypoczynkowego poprzez budowę ciągów komunikacyjnych, budowę altany, budowę obiektów małej architektury oraz budowę wewnętrznych instalacji elektroenergetycznych oświetlenia.
- 2) Przebudowa placu zabaw w Gomunicach

- 3) Dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznych, instalacji kolektorów słonecznych oraz kotłów na biomasę na terenie gminy Gomunice

KULTURA i OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

- 1) Budowa świetlicy wiejskiej w m. Wojciechów

KULTURA FIZYCZNA

- 1) Odtworzenie nawierzchni w hali sportowej w Gomunicach

INFORMATYKA

- 1) Zakup sprzętu informatycznego w ramach projektu „Cyfrowa Gmina”

3.8 POLITYKA SPOŁECZNA

3.8.1 EDUKACJA

Na terenie gminy Gomunice funkcjonuje Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Gomunicach przy ul. Słowackiego 12, Publiczne Przedszkole w Gomunicach przy ul. Wolności 1 oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chrzanowicach (Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa i Publiczne Przedszkole) przy ul. Włodzimierza Łuckiego 16.

Tabela 7 Liczba uczniów w gminie Gomunice w latach 2020-2023

	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Szkoła podstawowa	446	438	384

Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Gomunicach

Tabela 8 Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Gomunice w latach 2020-2023

	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Liczba dzieci	129	172	167

Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Gomunicach

Tabela 9 Wydatki z podziałem na szkoły

Rok	Szkoła	Liczba dzieci uczęszczających do placówki	Wydatki szkoły ogółem w zł
2023	Szkoła Podstawowa w Gomunicach	281	4 465 139,60
	Publiczne Przedszkole w Gomunicach	141	1 825 328,82
	Szkoła Podstawowa w Chrzanowicach	73	2 088 110,25
	Publiczne Przedszkole w Chrzanowicach	29	272 353,06

Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Gomunicach

Tabela nr 9 prezentuje podział wydatków poniesionych przez Gminę Gomunice w roku 2023 z podziałem na poszczególne szkoły. Warto zaznaczyć jest fakt, iż część oświatowa budżetu Gminy zasilana jest corocznie przez subwencje oraz dotacje celowe. Wysokość dopłat uzależniona jest od wielu czynników, m.in. liczby i wieku uczniów. Ogólna wysokość subwencji ostatecznej wyniosła w 2023 roku 6.133.946,00 zł.

W oddziałach przedszkolnych i szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Gomunice pracowało:

- 55 osób/54,75 etatów nauczycieli (według stanu na dzień 31.12.2023r.) oraz
- 20 osób/19,25 etatów pracowników administracji i obsługi.

Ponadto w gminie w roku 2023 funkcjonował żłobek „Akademia Smyka”, który swoją opieką obejmuje 20 dzieci. Roczne koszty utrzymania placówki wynosiły 478.952,00 zł.

3.8.2 KULTURA

Głównym organizatorem wydarzeń kulturalnych jest Gminna Biblioteka Publiczna i jej Filia Biblioteczna w Chrzanowicach, często współpracująca z innymi instytucjami na terenie Gminy, takimi jak miejscowe szkoły, przedszkola, ale również Koła Gospodyń, emeryci, itp.

Biblioteka posiada księgozbiór liczący obecnie około 20 tys. woluminów w obu placówkach. W 2023 jej czytelnikami było około 700 mieszkańców w różnym wieku, którzy wypożyczyli około 8200 pozycji.

Biblioteki brały udział w różnych akcjach, projektach , m.in.:

- w projekcie „Wypożyczenie odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabosłyszących” organizowanym przez Stowarzyszenie LARIX (Biblioteka otrzymała Czytawkę do książek);
- w akcji Instytutu Książki *Mata książka wielki człowiek*, gdzie każdy przedszkolak zapisujący się do biblioteki otrzymuje wyprawkę czytelniczą (zestaw książek), a za zebrane punkty za każde odwiedzenie biblioteki – dyplom;
- w projekcie Biblioteki Narodowej *Zakup i zdalny dostęp do nowości*, dzięki któremu biblioteka pozyskuje środki na zakup nowości bibliotecznych;
- biblioteka realizowała projekt *Żołnierze Armii Krajowej i Konspiracyjnego Wojska Polskiego we wspomnieniach mieszkańców Gminy Gomunice*, na który otrzymała dofinansowanie z Fundacji PGE, który polegał na wysłuchaniu i spisaniu wiadomości na ten temat i wydaniu publikacji książkowej. W ramach projektu prowadzone były odczyty, wykłady i spotkania z ekspertami skierowane dla uczniów i mieszkańców;

- biblioteka realizowała projekt *Żołnierze Armii Krajowej i Konspiracyjnego Wojska wzorem dla następnych pokoleń*, na realizację którego otrzymała dofinansowanie z Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Działania obejmowały na dodruk książki, wykład pracownika Archiwum Państwowego, spotkania z uczniami oraz osobami dorosłymi zainteresowanymi tą tematyką. Wykonaliśmy również tablicę upamiętniającą członków AK i KWP z naszego terenu;
- biblioteka była inicjatorem oraz współorganizatorem obelisku, który stanął w miejscowości Kocierzowy, upamiętniającego zrzut materiałowy dla partyzantów z naszego terenu w roku 1943;
- biblioteka była organizatorem objazdowej wystawy Centrum Nauki Kopernik z Warszawy, gdzie zarówno dzieci jak i dorośli mieli możliwość wspólnego eksperymentowania i poznawanie zagadnień naukowych poprzez doświadczenia.

Biblioteka i jej filia są organizatorami imprez dla mieszkańców tj.:

- Pierzawka Gminna;
- zbiórka dla WOŚP;
- organizacja spotkań dla mieszkańców interesujących się historią II wojny światowej;
- wyjazd do Krakowa do Muzeum Armii Krajowej oraz zwiedzanie cmentarza Rakowickiego;
- wykonanie palm wielkanocnych do kościołów w Gomunicach i Chrzanowicach;
- *Wieczór pieśni patriotycznej*, organizowany corocznie we współpracy ze szkołą;
- udział w konkursie na najładniejszą kronikę KGW organizowanym przez BUDUJ RAZEM;
- warsztaty dla czytelników, np. wykonywania ozdób świątecznych, szycia zabawek, wyplatania z papierowej wikliny, makramy, itp.;
- akcja *Książka na telefon* polegająca na dostarczaniu książek dla osób starszych do domu;
- *Biblioteka pod chmurką* akcja skierowana do czytelników polegająca na przynoszeniu książek już przeczytanych i pozostawianiu ich dla innych, którzy chcieliby z nim skorzystać;
- spotkania dla miłośników poezji, odbywające się co miesiąc;
- *Różga od Świętego Mikołaja*, *Biblioteka dla mamy*, *Dzień Dziecka*, *Walentynkowe serce*, gdzie biblioteka przygotowywała prezenty dla czytelników od bibliotekarzy.

Dla najmłodszych mieszkańców organizowane są:

- zajęcia feryjne i wakacyjne (warsztaty z masy porcelanowej, eksperymenty, zajęcia plastyczne, zabawy ruchowe, itp.);
- konkursy, np. na najaktywniejszego czytelnika;
- warsztaty modelarskie, odbywające się raz w miesiącu;
- głośne czytanie w przedszkolu i szkole;

- wycieczki do biblioteki przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych;
- lekcje tematyczne dla uczniów;
- wystawy plenerowe, będące pokłosiem konkursów plastycznych
- warsztaty tematyczne dla uczniów, np. archiwistyczne, genealogicznych, szyfrowania, pszczelarskie, itp.

Ponadto Biblioteka uczestniczy czynnie w obchodach świąt narodowych organizowanych pod pomnikiem, tj. 3 Maja, 11 listopada.

3.8.3 SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA

Głównym organizatorem działań w tym zakresie jest Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji.

W 2023 roku zorganizował bądź współorganizował następujące imprezy:

- Styczeń – Cykl zajęć sportowo – rekreacyjnych w okresie ferii zimowych;
- Marzec – XV Turniej w Piłkę Siatkową z Okazji Dnia Kobiet;
- Marzec – II Memoriał Jerzego Bińka w Piłkę Siatkową Mężczyzn;
- Kwiecień – Wiosenny Miting Lekkoatletyczny;
- Czerwiec – Miting Lekkoatletyczny Szkół Podstawowych.

Z dniem 12 października 2023 r. Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Gomunicach został postawiony w stan likwidacji (*Uchwała Nr LXXIII/403/23 Rady Gminy Gomunice z dnia 12 października 2023 r. w sprawie likwidacji jednostki budżetowej o nazwie Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Gomunicach*).

Proces likwidacji ww. jednostki budżetowej zakończył się z dniem 31 października 2023 r.

3.8.4 POMOC SPOŁĘCZNA

Pomoc społeczna jako instytucją polityki społecznej państwa, ma na celu wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać przy wykorzystaniu swoich środków, możliwości i uprawnień. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 93 osoby ze 73 rodzin (142 osoby w rodzinach). Formy pomocy udzielanej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gomunicach obejmują:

- zasiłki stałe – 26 osób (liczba osób w rodzinach 26),
- zasiłki celowe – 6 osób (liczba osób w rodzinach 17),
- zasiłki okresowe – 9 osób (liczba osób w rodzinach - 16),
- pomoc materialna dla uczniów w formie zasiłków i stypendiów szkolnych – 8 uczniów,

- pomoc w postaci posiłku w szkole realizowana w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023” – objęto nią 29 dzieci w wieku szkolnym (liczba posiłków 2 685),
- pomoc w postaci świadczenia pieniężnego na zakup posiłku realizowana w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023” – objęto nią 28 rodzin (liczba osób w rodzinach 52, liczba świadczeń 130),
- świadczenia rodzinne wraz z dodatkami – 155 rodzin,
- fundusz alimentacyjny – 15 rodzin,
- świadczenia wychowawcze 1 rodzina – koordynacja,
- dodatek mieszkaniowy – 3 rodziny,
- usługi opiekuńcze – 21 osób,
- dom pomocy społecznej – 10 osób,
- refundacja podatku VAT za dostarczone paliwo gazowe – 10 rodzin,
- karta dużej rodziny – 106 kart.

W ramach pomocy osobom bezrobotnym tj. aktywizacji zawodowej, GOPS Gomunice współpracuje na zasadzie porozumienia z PUP Radomsko.

GOPS Gomunice w 2023 r. kontynuował także współpracę z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej z Sieradza w zakresie nieodpłatnej dystrybucji gotowych artykułów spożywczych w ramach programu operacyjnego Pomoc Żywnościowa Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Pomocą objęto 123 osoby.

W 2023 roku asystent rodziny był zatrudniony na podstawie umowy zlecenie od stycznia do sierpnia. Wydatki na zatrudnienie wyniosły 16.000,00 zł – środki własne Gminy Gomunice. Przez ten czas pracował z 7 rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zgodnie z art. 191 ust 8 i 9 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na zamieszkanie dziecka, ponosi odpłatność za jego pobyt w pierwszym roku 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku pobytu 30%, w trzecim następnym 50%. W 2023 roku wydatki na ten cel wyniosły 46.833,19 zł – zadanie to jest finansowane w całości ze środków własnych gminy.

W 2023 roku kontynuowano działalność Punktu Konsultacyjnego gdzie prowadzono regularne poradnictwo terapeutyczno-psychologiczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych. W 2023 r. zostało udzielonych 140 konsultacji indywidualnych, w tym 118

osobom uzależnionym (16 osób), 8 osobom współuzależnionym (3 osoby), 14 konsultacji innym osobom – związane z problemami rodzinnymi (6 osób). Ponadto w związku ze stwierdzeniem u 4 osób uzależnienia, którego leczenie wymaga rozpoczęcie terapii w programie podstawowym i pogłębionym, skierowano te osoby do OTUA w Parzymiechach. Ustalono, że osoby te rozpoczęły leczenie.

Pracownicy socjalni każdorazowo udzielali informacji o prawach przysługujących osobom doświadczającym przemocy, weryfikowano wszelkie zgłoszenia, w tym anonimowe i złożone telefoniczne. Z tego zakresu udzielono 45 porad, konsultacji i interwencji.

W Gminie Gomunice kontynuuje swoją działalność również Zespół Interdyscyplinarny, którego obsługę organizacyjno-administracyjną zapewnia tutaj Ośrodek.

W 2023 roku wszczęto 9 procedur Niebieskiej Karty w rodzinach – 8 założyła policja, 1 pracownik socjalny. Zakończono 7 postępowań.

O odbyło się 5 posiedzenia ZI i 14 posiedzeń grup roboczych i diagnostyczno-pomocowych. Ścisłe współpracowano z KPP Kamieńsk, SR w Radomsku, Prokuraturą Rejonową w Radomsku, GKRPA w Gomunicach, placówkami oświatowymi i służbą zdrowia.

W 2023 r. ogółem pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego zostało objętych 27 osób. Najczęstszą przyczyną przemocy domowej był alkohol.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego i członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego brali udział w szkoleniach dotyczących procedury Niebieskiej Karty i przemocy domowej.

W 2023 r. w szkołach na terenie Gminy Gomunice pedagodzy szkolni w ramach wsparcia i pomocy dla uczniów stosujących przemoc i doświadczających przemocy przeprowadzili liczne rozmowy z uczniami i ich rodzicami, a także wychowawcami klas, jak również prelekcje i pogadanki dotyczące agresji. Uczniowie i rodzice otrzymali broszury dotyczące przemocy.

Uczniowie mający trudności z emocjami byli kierowani na terapię psychologiczną. Pedagog ściśle współpracował z uczniami, rodzicami, wychowawcami, nauczycielami, dyrektorem, GOPS, kuratorem sądowym i PCPR. Na bieżąco na tablicy ogłoszeń GOPS upowszechniane są telefony zaufania. Dzielnicowy również monitoruje rodziny dotknięte problemem przemocy.

3.9 WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Na wspieranie zadań publicznych w 2023 r. Gmina Gomunice przeznaczyła środki w ogólnej kwocie 142.000,00 zł, w tym w zakresie:

- 1) Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 115.000,00 zł;

- 2) Pomocy społecznej – 23.000,00 zł;
- 3) Działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym – 2.000,00 zł.
- 4) Ochrony i promocji zdrowia – 3.000,00 zł.

Podstawową formą współpracy Gminy Gomunice z organizacjami pozarządowymi w 2023 r. było udzielanie dotacji na realizację zleconych zadań publicznych:

- 1) W ogłoszonym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w 2023 r. w zakresie pomocy społecznej, dotację w kwocie 23.000,00 zł otrzymało Stowarzyszenie Centrum Pomocy „Panaceum”.
- 2) W ogłoszonym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w 2023 r. w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, dotację w kwocie 2.000,00 zł otrzymał Ludowy Klub Sportowy „CEFOL GOMUNICE”;
- 3) W ogłoszonym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w 2023 r. w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, dotację w łącznej kwocie 114.000,00 zł otrzymały następujące organizacje:
  - a) Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Gomunice” – dotacja w kwocie 60.000,00 zł została przeznaczona na realizację zadania pn.: „Piłka nożna w Gomunicach”;
  - b) Klub Sportowy „RUCH 1951” Chrzanowice – dotacja w kwocie 45.000,00 zł została przeznaczona na realizację zadania pn.: „Piłka nożna w Chrzanowicach”;
  - c) Uczniowski Klub Sportowy „KADET” przy Publicznej Szkole Podstawowej – dotacja w kwocie 9.000,00 zł została przeznaczona na realizację zadania pn.: „Piłka siatkowa, unihokej i lekkoatletyka w Gomunicach”;
- 4) W ogłoszonym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w 2023 r. w zakresie ochrony i promocji zdrowia, nie zgłoszono żadnej oferty.

4. PODSUMOWANIE

Rok 2023 był kolejnym rokiem, który przyniósł wiele zmian w naszej Gminie. Chcąc spełnić oczekiwania mieszkańców, musimy stawiać czoła trudnym wyzwaniom. Cały czas staramy się pozyskiwać środki zewnętrzne, by móc prowadzić na szeroką skalę inwestycje.

Zdecydowana większość działań jest realizacją uchwał podjętych przez Radę Gminy Gomunice. Trudno odnosić się do wszystkich uchwał bezpośrednio, bowiem często mają charakter drobny, często są korektami uchwał (prawie na każdej sesji Rady podejmowane są uchwały korygujące budżet).

Władza wykonawcza, którą realizuje Wójt Gminy wykonuje swoje działania realizując uchwały i dysponując środkami finansowymi w zakresie określonym uchwałami. Wiele działań wskazanych jest przez akty normatywne wyższego rzędu, najczęściej ustawy i rozporządzenia. Szczególnymi obszarami bardzo ważnej aktywności samorządu, gdzie narzucone reguły bardzo ograniczają możliwości manewru jest edukacja – najwyższa pozycja w wydatkach Gminy i bardzo ważna dla mieszkańców pomoc społeczna. Niemniej można stwierdzić, że budżet wykorzystywany jest w sposób przynoszący korzyści mieszkańcom, z dbałością o środowisko.

Na zakończenie można zaprosić po raz kolejny mieszkańców do uczestniczenia w życiu Gminy, zarówno poprzez udział w ciałach kolegialnych, włączania się w różnego rodzaju aktywności, a także korzystanie z możliwości zgłaszania swoich uwag zarówno bezpośrednio do Wójta, Urzędu Gminy, Radnych, Sołtysów.

5. SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1 Liczba mieszkańców gminy Gomunice w latach 2021-2023	8
Tabela 2 Liczba mieszkańców gminy Gomunice w latach 2021-2023 z podziałem na sołectwa..	8
Tabela 3 Informacja o bezrobociu w Gminie Gomunice w latach 2020-2023	12
Tabela 4 Wykonanie dochodów Gminy Gomunice w latach 2019-2023	15
Tabela 5 Wydatki Gminy Gomunice w latach 2019-2023	20
Tabela 6 Stan majątku na dzień 31.12.2023 r.	22
Tabela 7 Liczba uczniów w gminie Gomunice w latach 2020-2023	28
Tabela 8 Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie Gomunice w latach 2020-2023	28
Tabela 9 Wydatki z podziałem na szkoły	28
Wykres 1 Liczba mieszkańców sołectw Gminy Gomunice wg stanu na dzień 31.12.2023 r.....	9
Wykres 2 Migracje mieszkańców gminy Gomunice w latach 2021-2023.....	9
Wykres 3 Urodzenia i zgony w gminie w latach 2021-2023.....	10
Wykres 4 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie Gomunice w latach 2021-2023.....	11
.....	
Wykres 5 Liczba osób w wieku produkcyjnym w gminie Gomunice w latach 2021-2023.....	11
Wykres 6 Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Gomunice w latach 2021-2023.....	12
Wykres 7 Dochody Gminy Gomunice w latach 2019-2023	19
Wykres 8 Porównanie wydatków do dochodów w latach 2019-2023.....	21